

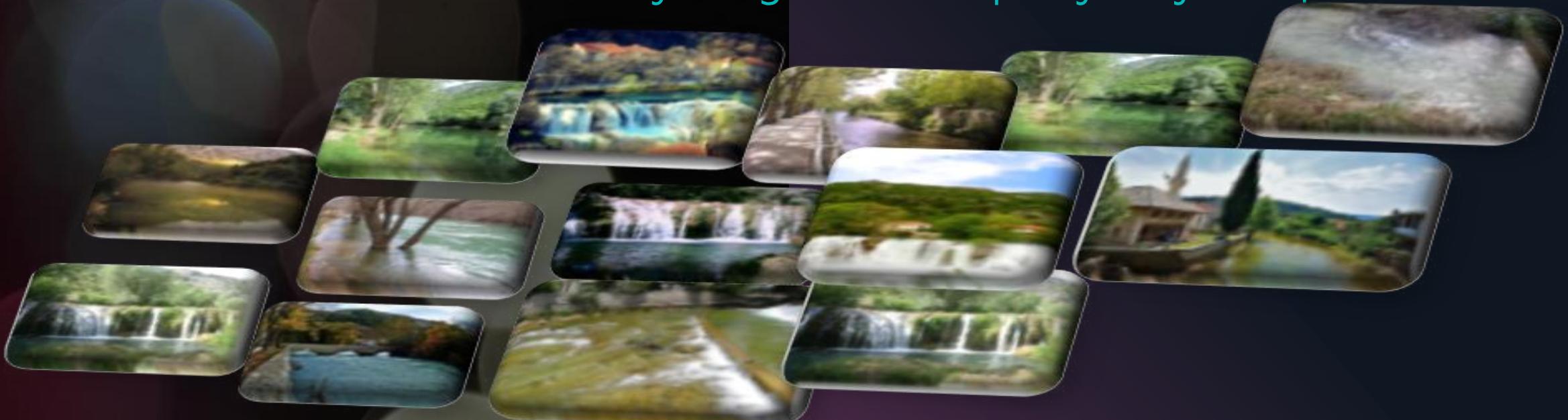
**ISPITIVANJE ANTROPOGENOG
UTICAJA NA HEMIZAM, INDIKATORE
KVALITETE I KONCENTRACIJE
ODABRANIH HEMIJSKIH ELEMENATA
RIJEKE BREGAVE**

Voda predstavlja jednu od najvažnijih sirovina bez koje život na planeti Zemlji ne bi bio moguć.

To je najpokretljivija sirovina sa velikom moći da primi i transportuje najraznovrsnije supstance među kojima su i zagađivači.

Svakom upotrebom vode iz brojnih vodoopskrbnih sistema za različite namjene dolazi do promjene njenih fizikalnih, hemijskih i bioloških svojstava.

Onečišćenja ugrožavaju biološku ravnotežu vodnih i kopnenih ekosistema, a ovisno o količini i vrsti onečišćenja mogu dovesti u pitanje i njihov opstanak.

Tok rijeke Bregave izložen je uticaju:

1. • Fekalnih otpadnih voda
2. • Atmosferskih otpadnih voda
3. • Poljoprivrednih otpadnih voda
4. • Gradskih (komunalnih) otpadnih voda
5. • Otpadnih voda iz klaonice

CILJ

Odrediti uticaje životne sredine na ponašanje toksičnih i biogenih elemenata u rijeci Bregavi, te bolje razumjevanje hemizma navedenih elemenata i sezonskih promjena kvaliteta vode rijeke Bregave.

ZADACI

- Terenskim istraživanjem odrediti mesta na rijeci za uzimanje uzoraka koja zadovoljavaju kriterije istraživanja i snimiti geografske pozicije odabranih lokaliteta
- Terenska analiza nekih parametara kvalitete vode
- Izvršiti uzorkovanje vode po propisanoj metodologiji u periodu četiri godišnja doba/sezone vodostaja rijeke Bregave i pripremiti ih za laboratorijsku analizu
- Odrediti fizikalno-hemiske parametre kvaliteta vode sa različitim lokoliteta zavisno o godišnjem dobu
- Odrediti ukupnu koncentraciju odabranih teških metala (Ba, Cr, Fe, Mn, Pb, Se, Sn, Sr, Tl,) i biogenih elemenata (Ca, Mg, K, Na, N-NH₃) u uzorcima riječne vode sa različitim lokoliteta zavisno o godišnjem dobu

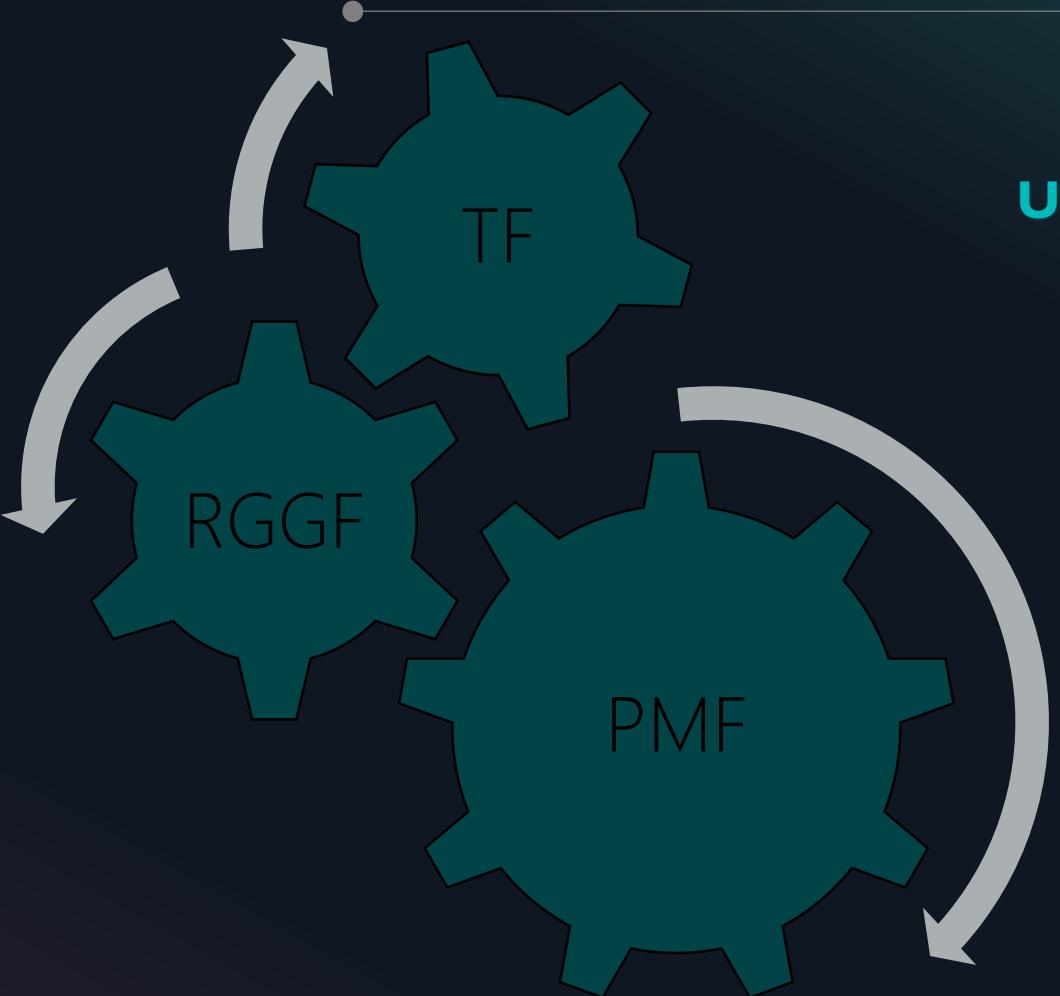
ZADACI

- 6 • Istražiti međusoban uticaj fizičko-hemijskih parametara kvalitete vode i koncentracije odabralih elemenata
- 7 • Izvršiti procjenu ekotoksičnosti metala i njihov uticaj na zdravstveno stanje stanovništva
- 8 • Obraditi dobivene rezultate i izvršiti procjenu antropogenog i klimatskog uticaja na hemizme, koncentraciju odabralih elemenata te sezonski kvalitet vode rijeke Bregave
- 9 • Provjeriti rezultate sa rezultatima literurnih pretraživanja

POLIGON ISTRAŽIVANJA

UNIVERZITET U
TUZLI

MATERIJAL I METODE

Obilazak terena i izbor lokaliteta za uzmanje uzorka

Uzimanje uzorka na terenu i terenska analiza

Pripremu uzorka za analizu

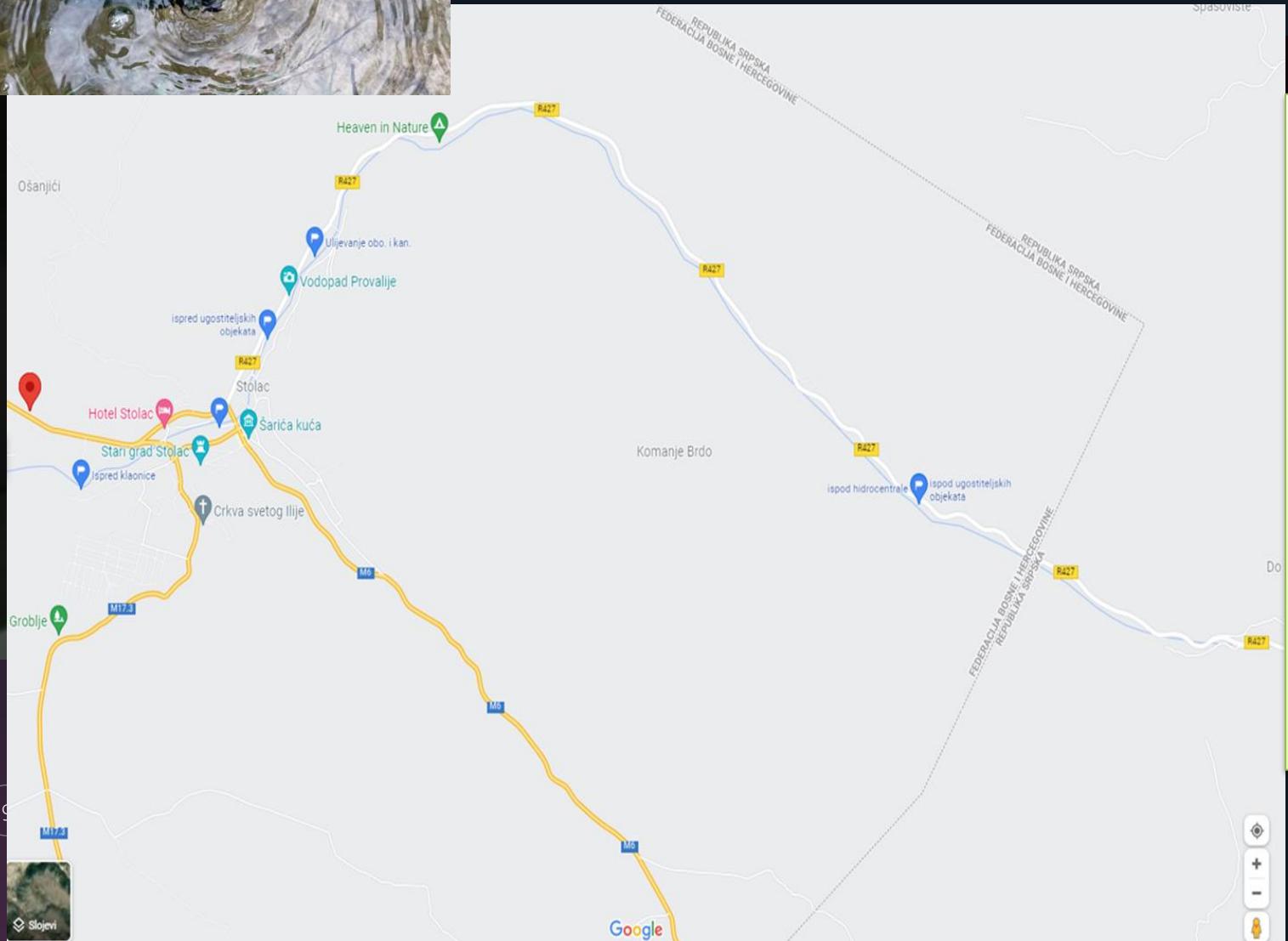

Određivanje fizičko-hemijskih parametara kvaliteta vode

Određivanje sadržaja metala u ispitivanim uzorcima

Lokaliteti za uzimanje uzorka

- 1 – izvor rijeke Bregave
- 2 – ispod hidrocentrale
- 3 – ispred ugostiteljskih objekata
- 4 – iza ugostiteljskih objekata
- 5 – na mjestu ulijevanje oborinskih i dijela kanalizacionih voda
- 6 – ispod uljeva gradske kanalizacije
- 7 – ispred klaonice
- 8 – iza klaonice

❖ Laboratorijska analiza uzorka

❖ Laboratorijska analiza uzoraka

Atomska induktivna plazma atomske
apsorpcione spektrofotometrije (ICP-AAS)

UV-VIS Spektrofotometar

pH-metar

Multiparameter Water Quality Meter HI
9828 sa pripadajućim senzorima

Ostali laboratorijski pribor i posuđe

ZNAČAJ PLANIRANIH ISTRAŽIVANJA

1

Istraživanje će uveliko doprinijeti boljem razumijevanju ponašanja toksičnih elemenata u vodenoj sredini. Sa naučnog aspekta ovo je posebno značajno za oblasti hemije okoline.

2

Istraživanje će dati doprinos boljem razumijevanju hemizma biogenih elemenata u vodi jer je koncentracija biogenih elemenata uslovljena fizičko – hemijskim procesima koji se dešavaju u vodenoj sredini.

ZNAČAJ PLANIRANIH ISTRAŽIVANJA

3

Rijeka Bregava snabdijeva izvorišta na području Deranskog blata čistom vodom, te bitno utiče na održavanje biljnog i životinjskog svijeta na području Deranskog blata, a samim tim i na području Parka prirode Hutovo blato. Rezultati ovih istraživanja bi također trebali dati procjenu uticaja otpadnih voda na kvalitet vode rijeke Bregave, a time indirektno i na opstanak životinjskog i biljnog svijeta na području Stoca, ali i na području Deranskog i Hutova blata.

NAŠ TIM

Dr.sc. Almir Šestan

Vanredni profesor na Prirodno-matematičkom Fakultetu Univerziteta u Tuzli, Uža naučna oblast Opšta i neorganska hemija

Dr.sc. Aldina Kesić

Vanredni profesor na Prirodno-matematičkom Fakultetu Univerziteta u Tuzli, Uža naučna oblast Opšta i neorganska hemija

Dr.sc. Nadira I brišimović Mehmedinović

Redovni profesor na Prirodno-matematičkom Fakultetu Univerziteta u Tuzli, Uža naučna oblast Opšta i neorganska hemija

NAŠ TIM

Dr.sc.Zorica Hodžić

*Redovni profesor na
Prirodno-matematičkom
Fakultetu Univerziteta u
Tuzli, Uža naučna oblast
Opšta i neorganska hemija*

**Amela Kusur,
bachelor-inženjer
prehrambene
tehnologije**

*Asistent na Tehnološkom
Fakultetu Univerziteta u
Tuzli, Uža naučna oblast
Prehrambena tehnologija*

Dalila Ivanković, MA

*Viši asistent na
Univerzitetu „Džemal
Bijedić“ Mostar*

HVALA!

Email 1:

almir.sestan@untz.ba

Email 2:

aldina.kesic@untz.ba

Email 3:

nadira.ibrisimovic@untz.ba